

Toplantı : 9

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 1372

3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilâtı ve Memurin Kanununa bir madde ile iki geçici madde ilâvesine dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Sosyal İşler, Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 2/29; Cumhuriyet Senatosu 2/280)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 67)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 108*

24 . 2 . 1970

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 23 . 2 . 1970 tarihli 47 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı teşkilâtı ve memurin Kanununa bir madde ile iki geçici madde ilâvesine dair kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozbeyli
Millet Meclisi Başkanı

NOT : Bu teklif 19 . 11 . 1969 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 23 . 2 . 1970 tarihli 47 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 67)

Sosyal İşler Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Sosyal İşler Komisyonu
Esas No. : 2/280
Karar : 3*

25 . 2 . 1970

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 23 . 2 . 1970 tarihli 47 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilâtı ve Memurin Kanununa bir madde ile iki geçici madde ilâvesine dair kanun teklifi komisyonumuzun 24.2.1970 tarihli toplantısında; ilgili bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Sağlık personelinin genel nüfusa oranla Batılı ülkeler seviyesine göre çok düşük ve yurt yüzeyine dengesiz bir şekilde dağılmış bulunması ve çeşitli sebeplerle memleket içinde gerekse yabancı memleketlerdeki Türk hekimlerinin resmî görev almalarını teşvik ve temin etmek amacı-

le; kanun teklifinin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bu dengesizliği bertaraf edebilme imkânını sağlayabileceği görüşü teklifin gerekçesinden ve ilgili hükümet temsilcilerinin verdiği tamamlayıcı bilgilerin ışığı altında kanun teklifinin Millet Meclisince kabul edilen şekli ile öncelik ve ivedilikle görüşülmek üzere aynen kabulü komisyonumuzca uygun görülmüştür.

Mali ve İktisadi İşler Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	Üye
Burdur	Sinop	Mardin	İstanbul
<i>Feruk Kınaytürk</i>	<i>Nazım İnebeyli</i>	<i>Abdülkerim Saraçoğlu</i>	<i>Mebrure Aksoley</i>
Üye	Üye	Üye	
Muğla	Trabzon	Cumhurbaşkanınca S. Ü.	
<i>İlyas Karaöz</i>	<i>Reşat Zaloğlu</i>	<i>Vahap Güvenç</i>	

Malî ve İktisadi İşler Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu

Malî ve İktisadi İşler

Komisyonu

Esas No. : 2/280

Karar No. : 2

25 . 2 . 1970

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 23 . 2 . 1970 tarihli 47 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oyla kabul edilen 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı teşkilâtı ve Memurin Kanununa bir madde ile iki geçici madde ilâvesine dair kanun teklifi komisyonumuzun 24 . 2 . 1970 günlü toplantısında; ilgili Bakanlıklar temsilcilerinin de iştiraki ile tetkik ve müzakere edildi.

Sağlık personelinin miktar olarak azlığı, yurt sathına dağılışı itibariyle dengesizliği bilhassa çeşitli nedenlerle serbest olarak çalışmakta bulunmaları nazara alındığı takdirde; kanun teklifinin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bu dengesizliği bertaraf edebilme imkânını sağlayabileceği görüşü komisyonumuzca da mümkün mütalâa edilmiştir.

Bu suretle Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekliyle ve öncelik, ivedilikle görüşülmek üzere aynen benimsenerek kabul olunduğu;

Havalesi gereğince Bütçe ve Plân Komisyonuna tevdi için makama sunulduğu saygı ile arz olunur.

Bu raporda Başkan ve

Sözcü			
Muş	Çanakkale	Gaziantep	Giresun
<i>İ. Bingöl</i>	<i>Z. Termen</i>	<i>İ. Terfik Kutlar</i>	<i>S. Orhon</i>
İstanbul	Konya	Ordu	Afyon K.
<i>S. Akyürek</i>	<i>M. Varışlı</i>	<i>B. Sıtkı Baykal</i>	<i>M. Kâzım Karaağaçhoğlu</i>
İçel	Tabii Üye	Cumhurbaşkanınca S. Ü.	
<i>L. Bülgen</i>	<i>Ş. Özkaya</i>	<i>M. İzmen</i>	

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu

Esas No. : 2/280

Karar No. : 23

25 . 2 . 1970

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 23 . 2 . 1970 tarihli 47 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işleri oy ile kabul edilen, 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilâtı ve Memurin Kanununa bir madde ile iki geçici madde ilâvesine dair kanun teklifi, Komisyonumuzun 25 Şubat 1970 tarihli 7 nci Birleşiminde ilgili Hükümet temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Teklif, yurt içinde veya dışında mesleklerini serbest ifa etmekte veya barem dışı ücretli hizmetlerde çalışmakta iken, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı teşkilâtında vazife alan tabip, diş tabibi, eczacı ve yardımcı sağlık personelinin serbest veya barem dışı hizmette geçirdikleri sürenin dörtte üçünün; sosyalizasyon bölgelerinde enaz üç yıl çalışanların veya çalışacak olanların tamamının memuriyette geçmiş gibi sayılmasını; ve bu haktan istifade edebilmek için iki yıl içinde müracaatta bulunulmasını öngörmektedir.

Yurdumuzda sağlık personelinin sayı bakımından yetersiz olması ve yurt dışında dengesiz dağılımı sağlık hizmetlerinde beklenen gelişmeyi engellemektedir.

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirildiği bölgelerde dengeyi sağlamak yönünden çabalara girişildiği halde, hekimlerin belirli merkezlerde toplanmaları önlenememiş ve dengesizlik devam etmiştir. Nüfus yoğunluğu bakımından eşit olan bölgelerde hekim oranı ve hekim başına düşen nüfus büyük farklılıklar göstermektedir.

Sağlık personeline görülen bu dengesizlik nispeten kamu sektöründe çalışan sağlık personeli sayısının artırılmasıyla giderilebilir. Bu amaçla bir tedbir olarak öngörülmüş bulunan sosyalizasyonun uygulandığı bölgelerde dahi, yeterli malî kaynaklar sağlanamamış olduğundan kamu sektörünün ihtiyaç duyduğu sağlık personelinin temininde güçlüklerle karşılaşıldığı görülmektedir.

Gerek uzun vâdeli kalkınma Plânlarında, gerekse yıllık programlarda sağlık personelinin kendi mesleklerinde ve yurt içinde çalışmalarını sağlamak amacı ile düşünülen tedbirler konusunda yapılan çalışmaların yetersiz kalmış olduğu, kamu sektöründe mevcut sağlık personeli kadrolarının açıklığından anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan sağlık kurumlarına sahip çeşitli kuruluşlar arasında da maaş, tazminat, ücret, ödenek v. s. bakımdan büyük farklar bulunmakta; bu da, sağlık personelinin dağılımında dengesizlik meydana getiren önemli bir sebep teşkil etmektedir. Özellikle, genel bütçeden maaş alan ve memur statüsünde bulunan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığımıza bağlı personel bu farklılıktan zarar görmekte ve netice olarak Bakanlık kadrolarında görev alma talepleri azalmaktadır.

Yukarıda arz edilen hususlar muvacehesinde, Kalkınma plânlarında da öngörüldüğü üzere, hekimleri mesleke yönlatici ve Devlet sektöründe görev yapmayı cazip hale getirici tedbirlerin gerçekleştirilmesinde büyük rol oynayacak; diğer taraftan yurt dışındaki sağlık personelinin yurt içinde çalışmalarını sağlayıcı nitelikte görülen teklif Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve benimsenmiştir.

II - Millet Meclisince kabul edilen maddeler Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III - Teklifin Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Ankara <i>Y. Köker</i>	Sözcü Uşak <i>M. F. Atayurt</i>	Kâtip Konya <i>O. N. Canpolat</i>	Ankara <i>İ. Yetiş</i>
Aydın Söz hakkım mahfuzdur <i>İ. C. Ege</i>	Cumhurbaşkanınca S. Ü. <i>R. Üner</i>	Malatya <i>N. Akyurt</i>	Manisa <i>O. Karaosmanoğlu</i>
Maras <i>A. Karaküçük</i>	Tabii Üye Muhalifim <i>S. Özgür</i>	Trabzon <i>A. Ş. Ağanoğlu</i>	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilâtı ve Memurun Kanununa bir madde ile iki geçici madde ilâvesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — Yurt içinde veya dışında mesleklerini serbest ifa etmekte veya barem dışı ücretli hizmetlerde çalışmakta iken ilk defa memuriyete intisabederek veya memuriyetten ayrıldıktan sonra aynı şekilde serbest meslek veya barem dışı hizmetlerde çalışıp tekrar memuriyete dönerek Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilâtında vazife alan tabip, diş tabibi, eczacı ve yardımcı sağlık personelinin serbest veya barem dışı hizmette geçirdikleri sürenin 3/4 ü, sosyalizasyon bölgelerinde en az 3 yıl çalışanların veya çalışacak olanların tamamı memuriyette geçmiş gibi sayılarak girebilecekleri derecelere atanmaları yapılır ve bu suretle kıdeme eklenen müddetlerin âzami on yılı 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanunu esasları dairesinde borçlandırılarak emeklilik fiili hizmet süresine ilâve olunur. Bu suretle borçlananların Bakanlık Teşkilâtında beş yıl hizmet görmeleri ve borçlarını beş yıl içinde T. C. Emekli Sandığına taksitle ödemeleri gerekir. İlgililerin terfi ve emeklilik kıdemlerine eklenecek sürelerde bilfiil meslekleri ile iştigal etmiş olmaları şarttır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki yıl içinde yazılı olarak Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına müracaat edenler bu kanundan istifade edebilirler.

Ancak, seçimle alınan görev sebebi ile birinci fıkrada yazılı zaman içinde müracaat edememiş olanlar, bu görevlerinden ayrıldıktan sonra altı ay içinde yazılı müracaat ettikleri takdirde birinci maddeden istifade ederler.

GEÇİCİ MADDE 2. — Kanunun yayımından önce Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilâtında görev almış olanlar da kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren (2) yıl içinde yazılı olarak müracaat ettikleri takdirde birinci madde hükümlerinden yararlanırlar.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Sağlık ve Sosyal Yardım ve Maliye bakanları yürütür.

SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilâtı ve Memurun Kanununa bir madde ile iki geçici madde ilâvesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen geçici 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen geçici 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

MALÎ VE İKTİSADİ İŞLER KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı
Teşkilâtı ve Memurın Kanununa bir madde ile
iki geçici madde ilâvesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — Millet Meclisi Genel Kurulun-
ca kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edil-
miştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Millet Meclisi Genel
Kurulunca kabul edilen geçici 1 nci madde ay-
nen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Millet Meclisi Genel
Kurulunca kabul edilen geçici 2 nci madde ay-
nen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi Genel Kurulun-
ca kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edil-
miştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi Genel Kurulun-
ca kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edil-
miştir.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı
Teşkilâtı ve Memurın Kanununa bir madde ile
iki geçici madde ilâvesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edi-
len 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Millet Meclisince ka-
bul edilen geçici madde 1 aynen kabul edil-
miştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Millet Meclisince ka-
bul edilen geçici madde 2 aynen kabul edilmiş-
tir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edi-
len 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edi-
len 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

